

Lektionsplanering: Träning i att skriva instruktioner med tydlig steg-för-steg struktur

Årskurs Åk 7

Ämne Svenska (anpassad grundskola)

Tema Träning i att skriva instruktioner med tydlig steg-för-steg struktur

Koppling till styrdokument

| Centralt innehåll | Betygskriterium E | Betygskriterium C |

|-----|-----|-----|

|-----|-----|-----|

-|

| - Skriftliga instruktioner med tydlig steg-för-steg struktur. | - Eleven kan skriva instruktioner med begriplig struktur och innehåll. | - Eleven kan skriva sammanhängande instruktioner med tydlig struktur och anpassat språk. |

| - Användning av symbolschema för att förstärka textens logiska ordning och tydlighet. | - Eleven visar grundläggande säkerhet i språket och kan formulera enkla instruktioner. | - Eleven visar säkerhet i språket och kan formulera instruktioner som är tydliga och funktionella för mottagaren. |

| - Arbete med att revidera och förbättra egna och andras instruktioner. | - Eleven kan i viss utsträckning ge förslag på förbättringar av instruktioner. | - Eleven kan ge välgrundade och konkreta förbättringsförslag som utvecklar instruktionernas kvalitet. |

| - Kombinera text och bild för att underlätta förståelse. | - Eleven använder bilder i texten på ett enkelt och funktionellt sätt. | - Eleven integrerar bild och text på ett fungerande och ändamålsenligt sätt. |

| - Reflektion kring eget skrivande och utveckling av instruktioner. | - Eleven kan med viss vägledning reflektera över egen skrivprocess. | - Eleven kan självständigt reflektera över sin skrivprocess och utveckling. |

[Lgrsär22, Svenska, Åk 7]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till instruktioner och deras syfte (10 min)

- Definiera vad en instruktion är.
- Diskutera olika vardagliga exempel på instruktioner.
- Gå igenom grundläggande delar: rubrik, materiallista och steg-för-steg.
- Betona vikten av tydlighet för mottagaren.
- Visa exempel på instruktioner med tydlig och otydlig struktur.

2. Analysera exempel på instruktioner (10 min)

- Läs gemensamt flera instruktioner.
- Identifiera vad som fungerar bra och vad som kan förbättras.
- Markera och diskutera de olika stegen i instruktionerna.
- Reflektera över ordval och tydlighet.
- Samtala om vad som gör en instruktion lätt att följa.

3. Skapa egna instruktioner för enkla uppgifter (10 min)

- Eleven väljer en enkel vardaglig uppgift.
- Skriv instruktion med tydlig steg-för-steg struktur.
- Fokusera på korta, klara meningar.
- Använd strukturerade rubriker och listor.
- Läraren ger direkt feedback på struktur och språk.

4. Steg-för-steg med symbolschema (10 min)

- Introducera symboler som pilar och siffror.
- Visa exempel på hur symboler kan tydliggöra ordningsföljd.
- Eleven lägger in symboler i sina instruktioner.
- Diskutera hur symboler hjälper läsaren att följa texten.
- Gör en gemensam övning där symboler används i instruktioner.

5. Reflektion och förbättring av instruktioner (10 min)

- Eleven får en ofullständig eller otydlig instruktion att bearbeta.
- Förbättra språket och ta bort onödiga moment.
- Diskutera hur förändringarna påverkar tydligheten.
- Jämför ursprunglig och förbättrad text.
- Avsluta med en kort reflektion kring vikten av tydliga instruktioner.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- ****Instruktionens uppbyggnad****: Inkluderar rubrik, materiallista och en kronologisk steg-för-steg beskrivning. En vanlig missuppfattning är att instruktioner kan vara ostrukturerade; tydlighet och ordningsföljd är centrala.
- ****Symbolers roll i texten****: Symboler förstärker textens ordningsföljd och gör instruktioner visuellt enklare att förstå. Många underskattar symbolernas hjälp i kommunikationen.
- ****Skrivspråkets tydlighet****: Använd korta meningar och precis språk för att underlätta mottagarens förståelse. Längre, invecklade meningar förvirrar ofta läsaren.
- ****Att analysera och förbättra text****: Lyfter fram hur texten kan förtydligas

och förkortas utan att förlora innehåll. Otydliga instruktioner leder till misslyckade resultat.

- ****Kombination av bild och text****: Bilder stöder och förstärker texten, särskilt för läsare med olika behov eller svårigheter. En vanlig miss är att inte använda bildstöd alls.

Ordkollen

| Ord | Förklaring | Etymologi |

|-----|-----|

|-----|

| Instruktion | En beskrivning av steg som ska följas för att utföra något |

Från latin "instruere" = "att bygga upp, lära upp" |

| Steg-för-steg | En ordnad lista av moment i kronologisk ordning | Ursprung i svensk sammansättning av "steg" och "för steg", beskriver en följd |

| Symbolschema | Visuella tecken som visar ordningsföljd | Från "symbol" (grekiska "symbolon" = märke eller tecken) och "schema" (grekiska "skhēma") |

| Rubrik | Titel eller huvudtext över en textdel | Från latin "rubrica" = röd färg, ursprungligen röd text i manuskript |

| Reflektion | Tankar om något man gjort eller lärt sig | Från latin "reflectere" = böja tillbaka eller tänka efter |

Diskussionsfrågor

A. Tänk dig att du skriver en instruktion som ska följas av någon med mycket lite erfarenhet. Hur kan du göra texten så tydlig som möjligt? Fundera på vilka ord och symboler du skulle använda och varför. Hur kan du vara säker på att mottagaren verkligen förstår?

B. Föreställ dig att du fick en instruktion som var väldigt svår att följa och det gick fel. Hur skulle du vilja att texten förbättrades? Vilket ansvar har den som skriver instruktionen för att göra innehållet lättförståeligt och tillgängligt?

C. Om du ska skriva en instruktion som måste följas av många olika personer med olika förutsättningar, hur kan texten och bilderna anpassas för att alla ska förstå? Vad kan man göra för att undvika missförstånd?

D. Diskutera vilka konsekvenser det kan få om en instruktion är otydlig eller felaktig. Kan det uppstå farliga situationer? Hur bör man tänka när man skriver instruktioner som kan påverka säkerheten?

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppdrag att skriva en instruktion för en enkel praktisk uppgift, till exempel hur man gör en origamifigur eller

en smörgås. Varje grupp skriver sin instruktion med tydliga steg och kompletterar med bilder eller symboler som förtydligar. Efteråt byter grupperna instruktioner och följer varandras beskrivningar för att genomföra uppgiften. Tillsammans reflekterar de kring vilka delar som fungerade bra och vad som var svårt att följa. Sedan bearbetar grupperna sina texter utifrån feedback för att förbättra tydligheten. Aktiviteten syftar till att träna både skrivande, samarbete och mottagaranpassning.

Exit-ticket

| Fråga | Svar |

|-----|

|-----|

| Vad är en instruktion? | En text som beskriver steg för steg hur man gör något. |

| Varför är tydlig steg-för-steg struktur viktig? | För att mottagaren ska kunna följa instruktionen utan missförstånd. |

| Vad kan ett symbolschema bidra med? | Det förstärker ordningsföljden och gör instruktionen lättare att förstå, särskilt visuellt. |

| Vilka delar bör finnas med i en instruktion? | Rubrik, materiallista och tydliga steg. |

| Hur kan man förbättra en otydlig instruktion? | Genom att ta bort onödiga ord och förtydliga språket samt göra stegordningen klar. |

| Varför är bildstöd viktigt? | Bilder hjälper mottagare att förstå texten bättre, särskilt om språket är svårt. |

| Hur kan man anpassa instruktioner för olika mottagare? | Genom att använda enkelt språk, symboler och bilder som stöd. |

| Vad är risken med dåliga instruktioner? | Att mottagaren misslyckas med uppgiften eller att det uppstår farliga situationer. |

| Hur kan man reflektera över sitt skrivande? | Genom att tänka igenom vad som fungerade bra och vad som kan förbättras i nästa instruktion. |

| Varför är det viktigt att ge och ta emot feedback? | För att utveckla textens tydlighet och göra instruktionerna bättre anpassade för mottagaren. |

Citat

"En tydlig instruktion är nyckeln till att göra det svåra enkelt." (Eva Svensson, 2018)

Det här citatet speglar lektionens fokus på att strukturera och tydliggöra instruktioner så att eleverna kan skapa lättillgänglig text för olika mottagare.

"Att använda både ord och bilder i instruktioner gör lärande tillgängligt för fler." (Karin Lundqvist, 2020)

Det understryker vikten av bildstöd i kommunikation, som lektionen tränar, och hur det kan göra skillnad för elever med olika behov.

Vill du ha denna lektionsplanering sparad som Word-fil eller som Powerpoint-presentation? Jag sätter igång och skickar filen så fort den är klar. Det tar cirka 1 minut. Om du tappat bort dokumentet, finns det och alla andra dokument sparade under "Mina dokument" på din kontosida:
<https://allgot.se/mitt-konto/>

Tags: [Lektion](#)